

Υπόθεση C-43/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

27 Ιανουαρίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Nejvyšší správní soud (Τσεχική Δημοκρατία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

20 Ιανουαρίου 2021

Αναιρεσείουσα:

FCC Česká republika, s.r.o.

Αναιρεσίβλητοι:

Městská část Praha-Ďáblice,

Spolek pro Ďáblice

10 As 322/2020–69

[...]

ΔΙΑΤΑΞΗ

Το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Τσεχική Δημοκρατία) [...] στη διαφορά μεταξύ, αφενός, των προσφευγόντων (νυν αναιρεσίβλητων): **α) Městská část Praha-Ďáblice**, [...] **β) Spolek pro Ďáblice** [...] και, αφετέρου, του καθού **Ministerstvo životního prostředí** (Υπουργείου Περιβάλλοντος, Τσεχική Δημοκρατία), [...] παρισταμένης της μετέχουσας στη διαδικασία **FCC Česká republika, s.r.o.**, [...] σχετικά με την προσφυγή κατά απόφασης του καθού της 24ης Απριλίου 2016 [...], αφού εξέτασε την αίτηση αναίρεσης της μετέχουσας στη διαδικασία (νυν αναιρεσείουσας) κατά της απόφασης του Městský soud v Praze (πρωτοβαθμίου δικαστηρίου Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) της 16ης Σεπτεμβρίου 2020, αριθμός υπόθεσης 10 A 116/2016–143,

διατάσσεται ακόλουθα:

- I. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το κάτωθι προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 3, σημείο 9, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης), την έννοια ότι ο όρος της «ουσιαστικής μετατροπής» εγκατάστασης περιλαμβάνει και την παράταση της περιόδου αποθήκευσης σε χώρους υγειονομικής ταφής, ακόμη και αν ταυτόχρονα δεν μεταβάλλεται ούτε η εγκεκριμένη μέγιστη επιφάνεια ούτε η επιτρεπόμενη ολική χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής;

[...]

Σκεπτικό:

I. Αντικείμενο της κύριας δίκης

[1] Η μετέχουσα στη διαδικασία, εταιρία FCC Česká republika (στο εξής: αναιρεσείουσα), αποτελεί τσεχική εμπορική εταιρία, η οποία βάσει άδειας που εκδόθηκε δυνάμει του zákonn č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci) [νόμου 76/2002 περί ολοκληρωμένης πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης, περί ολοκληρωμένου μητρώου ρύπανσης και περί τροποποίησης ορισμένων άλλων διατάξεων (νόμος περί ολοκληρωμένης πρόληψης), στο εξής: νόμος περί ολοκληρωμένης πρόληψης], εκμεταλλεύεται χώρο υγειονομικής ταφής στην περιοχή της Πράγας-Ďáblice.

[2] Η ολοκληρωμένη άδεια για την εκμετάλλευση του χώρου υγειονομικής ταφής εκδόθηκε το 2007 και έκτοτε τροποποιήθηκε επανειλημμένα –συγκεκριμένα η περίοδος αποθήκευσης έχει παραταθεί ήδη δύο φορές. Προς το τέλος του 2015 η αναιρεσείουσα ζήτησε από τη Magistrát hlavního města Prahy (δημοτική αρχή της Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) τη δέκατη τρίτη τροποποίηση της ολοκληρωμένης άδειας. Η αίτηση κατατέθηκε, μεταξύ άλλων, διότι η αρχικώς προβλεπόμενη χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής δεν είχε χρησιμοποιηθεί ακόμη πλήρως και, σύμφωνα με την τότε ισχύουσα άδεια, η αποθήκευση έπρεπε να τερματιστεί στο τέλος του 2015. Στις 29 Δεκεμβρίου 2015 η Magistrát hlavního města Prahy (δημοτική αρχή της Πράγας) εξέδωσε απόφαση περί τροποποίησης της ολοκληρωμένης άδειας για την εκμετάλλευση του χώρου υγειονομικής ταφής και τροποποίησε την ημερομηνία τερματισμού της αποθήκευσης από τις 31 Δεκεμβρίου 2015 στις 31 Δεκεμβρίου 2017, παρατείνοντας την περίοδο αποθήκευσης κατά δύο έτη. Η απόφαση αυτή δεν μετέβαλε ούτε την ολική χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής ούτε τη μέγιστη επιφάνειά του. [σελ. 2 του πρωτοτύπου]

[3] Οι προσφεύγοντες (και νυν αναιρεσίβλητοι) [ήτοι, το διοικητικό διαμέρισμα της Πράγας στο οποίο βρισκόταν ο χώρος υγειονομικής ταφής καθώς και η δυνάμει του άρθρου 70 του zákonn č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

(νόμου 114/192 περί της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου) ιδρυθείσα ένωση, η οποία έχει ως κύριο σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου και στο πλαίσιο της οποίας οι πολίτες συμμετέχουν στην προστασία αυτή βάσει του εν λόγω νόμου] προσέφυγαν κατά της απόφασης της Magistrát hlavního města Prahy (δημοτικής αρχής της Πράγας). Ωστόσο, το καθού απέρριψε την διοικητική προσφυγή τους με την αιτιολογία ότι κανένας από τους προσφεύγοντες (νυν αναιρεσίβλητους) δεν μετείχε στη διαδικασία τροποποίησης της ολοκληρωμένης άδειας. Επομένως, οι διοικητικές τους προσφυγές ήταν απαράδεκτες.

[4] Στη συνέχεια, οι προσφεύγοντες (νυν αναιρεσίβλητοι) άσκησαν προσφυγή κατά της απόφασης του καθού. Το Městský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία, στο εξής: περιφερειακό δικαστήριο) έκανε δεκτή την προσφυγή, ακύρωσε την απόφαση του καθού και ανέπεμψε στο τελευταίο την υπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας. Στο πλαίσιο εκτίμησης του ζητήματος αν οι προσφεύγοντες (νυν αναιρεσίβλητοι) νομιμοποιούνται να μετάσχουν στη διαδικασία, κρίσιμο είναι το εάν η τροποποίηση της ολοκληρωμένης άδειας αποτελούσε «ουσιαστική μετατροπή» της εγκατάστασης της αναιρεσείουσας κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ι, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης. Από αυτό εξαρτάται ο αριθμός των μετεχόντων στη διαδικασία, καθώς και το παραδεκτό της συμμετοχής φορέων σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία ε και ε, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης. Επιπλέον, από την επίλυση του συγκεκριμένου ζητήματος εξαρτάται και το παραδεκτό (της συμμετοχής στη διαδικασία) του ενδιαφερόμενου κοινού σύμφωνα με τον zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (νόμος 100/2001 περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στο εξής: νόμος περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων). Εφόσον η παράταση της διάρκειας αποθήκευσης στην υπόθεση αυτή αποτελεί «ουσιαστική μετατροπή» κατά την έννοια του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης, τότε η διαδικασία πρέπει να διεξαχθεί σύμφωνα με την αποκαλούμενη διαδικασία ελέγχου των άρθρων 9b επ., του νόμου περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι προσφεύγοντες (νυν αναιρεσίβλητοι) πρέπει να έχουν δυνατότητα συμμετοχής σε αυτήν σύμφωνα με τον συγκεκριμένο νόμο.

[5] Ερμηνεύοντας την έννοια της «ουσιαστικής μετατροπής», το περιφερειακό δικαστήριο παρέπεμψε στις υποθέσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την ερμηνεία του όρου «σχέδιο» κατά την έννοια της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (στο εξής: οδηγία 85/337/ΕΟΚ), και συγκεκριμένα στις αποφάσεις Brussels Hoofdstedelijk Gewest κ.λπ., C-275/09, EU:C:2011:154, και Pro-Braine κ.λπ., C-121/11, EU:C:2012:225. Το περιφερειακό δικαστήριο επισήμανε ότι το «σχέδιο» μπορεί να καθορίζεται και υπό τη μορφή χρονοδιαγράμματος και ότι η παράταση της διάρκειας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης πρέπει να νοείται ως μεταβολή του «σχεδίου». Επομένως, εάν η εκμετάλλευση μιας εγκατάστασης επιτράπηκε αρχικώς για ορισμένο μόνο χρονικό διάστημα, δεν αξιολογήθηκαν οι επιπτώσεις της στο περιβάλλον μετά το πέρας της επιτρεπόμενης περιόδου λειτουργίας,

καθόσον δεν αναμενόταν καμία «πρόσθετη επίπτωση». Η παράταση της περιόδου εκμετάλλευσης συνεπάγεται διαιώνιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το δικαστήριο προέβη σε ανάλογες εκτιμήσεις όσον αφορά την ερμηνεία του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης.

[6] Το περιφερειακό δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η έννοια της «ουσιαστικής μετατροπής» του άρθρου 2, στοιχείο i, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης δεν μπορεί να ορίζεται μόνον υπό το πρίσμα της κατελιμμένης επιφάνειας ή της χωρητικότητας [της εγκατάστασης], αλλά θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η χρονική διάρκεια. Επομένως, για να εκτιμηθεί αν η παράταση της διάρκειας αποθήκευσης ήταν «ουσιαστική μετατροπή», πρέπει να εξεταστεί όχι μόνον το ζήτημα αν η αρχικώς σχεδιαζόμενη χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής χρησιμοποιήθηκε πλήρως, αλλά και το ζήτημα μήπως μεταβλήθηκαν οι επιπτώσεις της εγκατάστασης στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον ακριβώς λόγω της παράτασης της διάρκειας της αποθήκευσης (η οποία ήταν περιορισμένη αρχικώς, βάσει της ολοκληρωμένης άδειας). Με το ζήτημα αυτό όμως δεν ασχολήθηκαν ούτε η δημοτική αρχή ούτε το καθού.

[7] Η αναιρεσείουσα άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης του περιφερειακού δικαστηρίου ενώπιον του Nejvyšší správní soud (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου). Ισχυρίζεται ότι, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου που μνημονεύει το περιφερειακό δικαστήριο, δεν μπορεί να αποτελεί ουσιαστική μετατροπή, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο i, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης, αυτή καθαυτή η παράταση της περιόδου αποθήκευσης κατά δύο έτη, εφόσον παράλληλα δεν προκύπτει ότι διεξάγονται εργασίες ή επεμβάσεις που να τροποποιούν τα πράγματα του συγκεκριμένου χώρου. Η παράταση της διάρκειας αποθήκευσης δεν μετέβαλε ούτε την ολική επιτρεπόμενη επιφάνεια του χώρου υγειονομικής ταφής ούτε την επιτρεπόμενη ποσότητα των αποθηκευόμενων αποβλήτων, δεδομένου ότι αμφότερες οι παράμετροι είχαν ήδη ληφθεί υπόψη στη διαδικασία EIA [environment impact assessment – εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων] και δεν επηρεάζονται από την απόφαση περί παράτασης της ολοκληρωμένης άδειας. Η αναιρεσείουσα ζήτησε την παράταση του χρόνου αποθήκευσης ακριβώς για να συμπληρωθεί ο χώρος υγειονομικής ταφής μέχρι την αρχικώς προβλεφθείσα χωρητικότητα (καθώς και για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χώρου υγειονομικής ταφής και η μεταγενέστερη αποκατάστασή του). Κατά την αναιρεσείουσα, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου για τα τρέχοντα στάδια εκμετάλλευσης του χώρου υγειονομικής ταφής περιέγραφε ενδεικτικά μόνον την περίοδο αποθήκευσης. Για την έγκριση του σχεδίου, κρίσιμο ήταν να εκτιμηθεί η επιφάνεια του χώρου υγειονομικής ταφής και η χωρητικότητά του. Η ολοκληρωμένη άδεια ανέγραφε μεν προβλεπόμενη ημερομηνία τερματισμού της αποθήκευσης, αλλά η ημερομηνία αυτή αναγραφόταν αποκλειστικά και μόνο για να μη χορηγηθεί επισήμως η άδεια για αόριστο χρόνο. Ακόμη και αν η παραταθείσα [σελ. 3 του πρωτοτύπου] εκμετάλλευση του χώρου υγειονομικής ταφής είχε περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεν θα επρόκειτο για «ουσιαστική μετατροπή» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο i, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης.

[8] Οι προσφεύγοντες (νυν αναιρεσίβλητοι) εκτιμούν, αντιθέτως, ότι το περιφερειακό δικαστήριο αποφάνθηκε ορθώς επί της υπόθεσης. Υποστηρίζουν ότι η ολοκληρωμένη άδεια δεν όριζε ότι η περίοδος αποθήκευσης τερματίζεται κατά την ημερομηνία εξάντλησης της χωρητικότητας, αλλά ότι τερματίζεται σε μία αυστηρά καθορισμένη ημερομηνία, ανεξάρτητα από το αν η χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής θα χρησιμοποιούνταν πλήρως. Το Ministerstvo životního prostředí (Υπουργείο Περιβάλλοντος) δεν έλαβε θέση επί της αίτησης αναίρεσης.

II. Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και του εθνικού δικαίου

[9] Κατά το άρθρο 3, σημείο 9, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης), στο εξής: οδηγία 2010/75/ΕΕ, «ουσιαστική μετατροπή» αποτελεί

κάθε μεταβολή της φύσης ή της λειτουργίας ή επέκταση εγκατάστασης ή μονάδας καύσης ή μονάδας αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης αποβλήτων που ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον.

[10] Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ:

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι καμία ουσιαστική μετατροπή, η οποία προβλέπεται από το φορέα εκμετάλλευσης, δεν πραγματοποιείται χωρίς άδεια, η οποία χορηγείται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

[11] Η οδηγία 2010/75/ΕΕ μεταφέρθηκε στην τσεχική έννομη τάξη με τον νόμο περί ολοκληρωμένης πρόληψης. Κατά το άρθρο 2, στοιχείο i, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης, ως «ουσιαστική μετατροπή» νοείται:

κάθε μεταβολή της χρήσης, του τρόπου εκμετάλλευσης ή του μεγέθους της εγκατάστασης, η οποία ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον· ως ουσιαστική μετατροπή θεωρείται πάντοτε:

1. η μεταβολή της χρήσης, του τρόπου εκμετάλλευσης ή του μεγέθους της εγκατάστασης, εφόσον η μεταβολή αυτή συνεπάγεται αφ' εαυτής την επίτευξη των ορίων δυναμικότητας που περιγράφονται στο παράρτημα 1 του νόμου.

[12] Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης, οι μετέχοντες στη διαδικασία **έκδοσης** ολοκληρωμένης άδειας είναι πάντοτε:

a) ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης,

b) ο κύριος της εγκατάστασης, εφόσον διαφέρει από τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης,

c) ο δήμος στον οποίο βρίσκεται ή πρέπει να βρίσκεται η εγκατάσταση,

(...)

e) ενώσεις πολιτών, κοινωφελείς οργανισμοί, οργανώσεις εργοδοτών ή εμπορικά επιμελητήρια που έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας την προώθηση και προστασία επαγγελματικών συμφερόντων ή δημοσίων συμφερόντων δυνάμει ειδικών νομοθετικών διατάξεων, καθώς και δήμοι ή περιφέρειες στην επικράτεια των οποίων η εγκατάσταση αυτή ενδέχεται να έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις, εφόσον, εντός 8 ημερών από την ημερομηνία ανακοίνωσης σύνοψης των πληροφοριών της αίτησης του άρθρου 8, κοινοποιήσουν εγγράφως στην αρχή τη συμμετοχή τους στη διαδικασία.

[13] Το άρθρο 19a του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης διέπει τη διαδικασία τροποποίησης της ολοκληρωμένης άδειας. Σύμφωνα με το άρθρο [19a], παράγραφος 4, του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης, σε περίπτωση που δεν πρόκειται για ουσιαστική μετατροπή της εγκατάστασης, στη διαδικασία τροποποίησης της ολοκληρωμένης άδειας μετέχουν μόνον οι συμμετέχοντες του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία a και b, [σελ. 4 του πρωτοτύπου] ήτοι ο φορέας εκμετάλλευσης και ο κύριος της εγκατάστασης. Για την έκδοση και τις τροποποιήσεις της άδειας αποφασίζουν οι krajské úřady (περιφερειακές αρχές, Τσεχική Δημοκρατία) και, στην πόλη της Πράγας, η Magistrát hlavního města Prahy (δημοτική αρχή της Πράγας). Το Ministerstvo životního prostředí (Υπουργείο Περιβάλλοντος) (καθού) είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί διοικητικών προσφυγών κατά των αποφάσεών τους.

[14] Κατά το άρθρο 3 του νόμου περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, για τους σκοπούς του νόμου αυτού παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί:

c) ως οικεία επικράτεια ορίζεται η επικράτεια στην οποία το περιβάλλον και οι κάτοικοι θα μπορούσαν να επηρεαστούν σημαντικά από την εκτέλεση του σχεδίου ή την υλοποίηση του σχεδιασμού,

d) ως οικείος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης ορίζεται ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται τουλάχιστον ένα τμήμα της οικείας επικράτειας,

(...)

i) ως ενδιαφερόμενο κοινό ορίζεται:

(...)

2. το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας, σύμφωνα με το καταστατικό του, την προστασία του περιβάλλοντος ή της δημόσιας υγείας, και το οποίο δεν επιδιώκει εμπορικό ή κερδοσκοπικό σκοπό κατά την άσκηση της κύριας δραστηριότητάς του, έχει ιδρυθεί τουλάχιστον 3 χρόνια πριν από την ημέρα της ανακοίνωσης των πληροφοριών της διαδικασίας ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 9b, παράγραφος 1, ή πριν από την ημέρα έκδοσης απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 6, ή έχει συγκεντρώσει υπογραφές τουλάχιστον 200 ατόμων.

[15] Το άρθρο 9c, παράγραφος 3, του νόμου περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορίζει ότι:

Σε περίπτωση κοινοποίησης προς τη διοικητική αρχή που διεξάγει τη διαδικασία ελέγχου, μέσω υποβολής έγγραφης ανακοίνωσης εντός 30 ημερών από την ανακοίνωση των πληροφοριών του άρθρου 9b, παράγραφος 1, μετέχοντες στη διαδικασία ελέγχου καθίστανται και:

- a) ο οικείος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης ή
- b) το ενδιαφερόμενο κοινό του άρθρου 3, στοιχείο i, στοιχείο 2.

III. Ανάλυση του υποβληθέντος προδικαστικού ερωτήματος

[16] Στην υπό κρίση υπόθεση το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) εξετάζει το ζήτημα αν ως «ουσιαστική μετατροπή» εγκατάστασης, κατά το άρθρο 3, σημείο 9, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, νοείται και η παράταση της περιόδου αποθήκευσης αποβλήτων κατά δύο έτη, ακόμα και αν ταυτόχρονα δεν μεταβάλλεται ούτε η εγκεκριμένη μέγιστη επιφάνεια ούτε η επιτρεπόμενη ολική χωρητικότητα του χώρου υγειονομικής ταφής.

[17] Για λόγους σαφήνειας, πρέπει να προστεθεί ότι, μολονότι μεγάλο μέρος της επιχειρηματολογίας της αναιρεσείουσας αφορά το ανωτέρω ζήτημα, ωστόσο, εν προκειμένω, το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) δεν εξετάζει συγκεκριμένα το αν η παράταση της περιόδου αποθήκευσης συνιστά «σχέδιο» κατά την έννοια του νόμου περί εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (και της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ). Εντούτοις, το Δικαστήριο εξέτασε παρατάσεις της διάρκειας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παρόμοιες με την επίμαχη εν προκειμένω, ακριβώς υπό το πρίσμα της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Με το προδικαστικό του ερώτημα, το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) ζητεί να διευκρινιστεί αν παρόμοια ερμηνεία εφαρμόζεται και στην περίπτωση του νόμου περί ολοκληρωμένης πρόληψης.

[18] Για τους ακόλουθους λόγους, το τμήμα του Nejvyšší správní soud (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου) έκρινε αναγκαία την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο.

[19] Το Δικαστήριο δεν έχει ερμηνεύσει μέχρι σήμερα με τη νομολογία του την έννοια «ουσιαστική μετατροπή» που περιλαμβάνεται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ (καθώς και στις οδηγίες που προηγήθηκαν αυτής).

[20] Εντούτοις, στην υπόθεση Brussels Hoofdstedelijk Gewest, το Δικαστήριο εξέτασε, υπό το πρίσμα της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, την παράταση της διάρκειας εκμετάλλευσης αερολιμένα, η οποία δεν συνεπαγόταν ούτε εργασίες ούτε επεμβάσεις που να τροποποιούν τα πράγματα στον συγκεκριμένο χώρο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η παράταση της περιόδου ισχύος της υφιστάμενης άδειας [σελ. 5 του πρωτοτύπου] δεν δύναται, ελλείψει εργασιών ή επεμβάσεων που τροποποιούν τα πράγματα στον συγκεκριμένο χώρο, να χαρακτηριστεί ως «σχέδιο» (απόφαση της 17ης Μαρτίου 2011, Brussels Hoofdstedelijk Gewest κ.λπ., C-275/09, EU:C:2011:154, σκέψεις 20, 24 και 38). Μέχρι σήμερα, το Δικαστήριο δεν έχει αποκλίνει από την ερμηνεία αυτή. Στην πρόσφατη νομολογία (σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον) το Δικαστήριο υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι η εν λόγω ερμηνεία συνδέεται στενά με το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, σύμφωνα με το οποίο ο όρος «έργο» [σχέδιο] (project) περιλαμβάνει την υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών ή άλλων εγκαταστάσεων ή τεχνικών κατασκευών (πρβλ. απόφαση της 9ης Ιανουαρίου 2020, Friends of the Irish Environment Ltd, C-254/19, EU:C:2020:680, σκέψη 32· ή την απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Inter-Environnement Wallonie και Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, σκέψη 62). Επομένως, η απαίτηση που αφορά «εργασίες» και «επεμβάσεις» που τροποποιούν τα πράγματα στον συγκεκριμένο χώρο είναι σύμφυτη με την εκτίμηση του εάν συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί «σχέδιο».

[21] Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τα ανωτέρω και στο πλαίσιο ερμηνείας του άρθρου 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (στο εξής: οδηγία 92/43/ΕΟΚ). Μολονότι για τον καθορισμό της έννοιας «σχέδιο» κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ έχει σημασία η έννοια «σχέδιο» κατά την οδηγία 85/337/ΕΟΚ, μόνο στην περίπτωση αυτής της δεύτερης απαιτούνται εργασίες ή επεμβάσεις που τροποποιούν τα πράγματα στον συγκεκριμένο χώρο. Επομένως, η έννοια «σχέδιο» κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (για το οποίο καθοριστικής σημασίας είναι κυρίως η δυνατότητα «να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο» κατά τη διαχείριση προστατευόμενων ζωνών) είναι ευρύτερη της έννοιας «σχέδιο» κατά το άρθρο 85/337/ΕΟΚ (βλ. απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2018 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Coöperatie Mobilisation for the Environment και Vereniging Leefmilieu, C-293/17 και C-294/17, EU:C:2018:882, σκέψεις 59 έως 66).

[22] Στην περίπτωση της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, θα μπορούσε να υιοθετηθεί παρόμοια προσέγγιση με εκείνη που ακολουθείται για την οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Το

άρθρο 3, σημείο 9, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ εισάγει ευρύ ορισμό της έννοιας «ουσιαστική μετατροπή» –που μπορεί να περιλαμβάνει (οποιαδήποτε) μεταβολή της φύσης ή της λειτουργίας ή επέκταση εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον. Ο ορισμός αυτός δεν απαιτεί ρητώς η «ουσιαστική μετατροπή» να συνοδεύεται πάντοτε από φυσικές μεταβολές των εγκαταστάσεων.

[23] Μολονότι, εν προκειμένω, δεν επέρχεται μεταβολή της μέγιστης επιτρεπόμενης επιφάνειας ούτε της ολικής χωρητικότητας του χώρου υγειονομικής ταφής, εντούτοις η παράταση της διάρκειας περιόδου αποθήκευσης των αποβλήτων θα έχει ως συνέπεια αυτά να εναποτεθούν στον χώρο υγειονομικής ταφής για τα επόμενα δύο έτη (ειδικότερα, δεν θα υπάρξει καμία αλλαγή πραγμάτων στον χώρο υγειονομικής ταφής, ενώ οι μοναδικές αλλαγές που θα λάβουν χώρα θα περιορίζονται εντός των προηγουμένως εγκριθέντων ορίων). Η ίδια η τροποποίηση συνεπάγεται αφ' εαυτής επέμβαση στο περιβάλλον. Όπως έχει ήδη επισημανθεί, εν προκειμένω, από το περιφερειακό δικαστήριο, η ίδια η ολοκληρωμένη άδεια λαμβάνει υπόψη τις αρνητικές επιπτώσεις του χώρου υγειονομικής ταφής στο περιβάλλον και καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσής του από την άποψη της προστασίας του αέρα (συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των εκπομπών) ή την προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων. Επομένως, η παράταση της διάρκειας αποθήκευσης θα προκαλέσει επέμβαση στο περιβάλλον.

[24] Επιπλέον, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, καθώς και με το άρθρο 1 αυτής, σκοπός της νομικής αυτής πράξης είναι να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος για τον οποίο οι τροποποιήσεις που συνίστανται αποκλειστικά στην παράταση της περιόδου εκμετάλλευσης της εγκατάστασης (ήτοι τροποποιήσεις που δεν επηρεάζουν τα λοιπά μέγιστα όρια εκμετάλλευσης της εγκατάστασης) θα πρέπει να εξαιρούνται εκ των προτέρων από τον ορισμό της «ουσιαστικής μετατροπής» –καθόσον και οι τροποποιήσεις αυτές ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον, όπως απαιτεί ο ορισμός του άρθρου 3, σημείο 9, της οδηγίας 2010/75/ΕΕ.

[...]